Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
ANTHONYJA MICHAELA COLLINSA,
predstavljeni 2. marca 2023[1]

Združeni zadevi C-711/21 in C-712/21

XXX (C-711/21),
XXX (C-712/21)
proti
État belge, ki jo zastopa Secrétaire d'État à l'Asile et la Migration (državni sekretar za azil in migracijo)

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložil Conseil d'État (državni svet, Belgija))

„Predhodno odločanje – Politika priseljevanja – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Členi 4, 7 in 47 – Direktiva 2008/115/ES – Vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav – Odločba o vrnitvi – Sprememba okoliščin v zvezi z družinskim življenjem in zdravjem državljana tretje države po sprejetju odločbe o vrnitvi – Sklicevanje na spremembe okoliščin po zaključku postopka o mednarodni zaščiti – Zadnji rok za sklicevanje na spremembo okoliščin – Člen 267 PDEU – Nadaljnji obstoj spora v postopku v glavni stvari – Obveznost predložitvenega sodišča preveriti stanje – Načelo lojalnega sodelovanja – Člen 4(3) PEU – Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe“

I. Uvod

1. Obravnavana predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na dve odločbi o vrnitvi, ki so ju belgijski organi izdali pritožnikoma v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: pritožnika) po zavrnitvi njunih prošenj za mednarodno zaščito. Conseil d'État (državni svet, Belgija)[2] prosi Sodišče za odločitev o skladnosti odločb o vrnitvi s členi 4, 7 in 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) ter členom 5, členom 6(6) in členom 14 Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav[3] (v nadaljevanju: direktiva o vračanju). V tem okviru želi Conseil d'État (državni svet) preveriti, ali lahko sodišče, ki preverja zakonitost navedenih odločb o vrnitvi, upošteva spremembe v družinskem življenju in/ali zdravju pritožnika, ki so nastopile po potrditvi veljavnosti odločb o zavrnitvi njegove prošnje za mednarodno zaščito.

[1] Jezik izvirnika: angleščina.

[2] Datum: 4. november 2021.

[3] UL 2008, L 348, str. 98.

II. Spor o glavni stvari

A. Zadeva C-711/21

2. Razvidno je, da je oseba XXX, državljan tretje države, v Belgijo prispela 16. marca 2017. 24. marca 2017 je pri ustreznem belgijskem organu vložila prošnjo za priznanje statusa begunca. 20. julija 2017 je Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (generalni komisar za begunce in osebe brez državljanstva; v nadaljevanju: CGRA) zavrnil vlogo osebe XXX ter ji zavrnil tudi podelitev mednarodne zaščite. Na podlagi navedene zavrnitve je ustrezni organ 26. julija 2017 odredil, da mora oseba XXX zapustiti ozemlje Belgije.

3. 21. avgusta 2017 je oseba XXX pri Conseil du contentieux des étrangers (svet za spore v zvezi s tujci, Belgija; v nadaljevanju: CCE) vložila tožbo zoper odločbo CGRA z dne 20. julija 2017 o zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito. CCE je 11. januarja 2018 navedeno tožbo zavrnil.

4. 24. avgusta 2017 je oseba XXX pri CCE vložila tožbo zoper odločbo z dne 26. julija 2017, s katero ji je bilo odrejeno, da mora zapustiti Belgijo. Na obravnavi je oseba XXX predložila listine, s katerimi je dokazovala spremembe v svojem družinskem življenju in zdravju. S sodbo z dne 22. oktobra 2019 je CCE zavrnil njeno tožbo. CCE je odločil, da oseba XXX ne more več izpodbijati odločbe z dne 26. julija 2017, s katero ji je bilo odrejeno, da mora zapustiti Belgijo, saj je bilo s sodbo z dne 11. januarja 2018 o zavrnitvi njene tožbe zoper odločbo CGRA o zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito dokončno odločeno o zadevi. CCE je navedel, da pri presoji zakonitosti odredbe o zapustitvi ozemlja Belgije ne more upoštevati dogodkov po izdaji navedene odredbe.[4] CCE je tudi navedel, da oseba XXX ne more uspeti s trditvijo, da organi ne morejo sprejeti odredbe, na podlagi katere bi morala zapustiti ozemlje, dokler ni odločeno o njeni tožbi zoper odločbo CGRA o zavrnitvi njene prošnje za mednarodno zaščito, saj je bilo o njeni tožbi zoper navedeno odločbo odločeno 11. januarja 2018.

5. 6. novembra 2019 je pritožnik pri Conseil d'État (državni svet) vložil pritožbo zoper sodbo CCE z dne 22. oktobra 2019. Conseil d'État (državni svet) meni, prvič, da mora CCE v okviru tožbe za razglasitev ničnosti odločbe o zapustitvi ozemlja Belgije navedeno odločbo načeloma presojati *ex tunc*. Drugič, meni, da v sodbi v zadevi Gnandi ni jasno opredeljen trenutek, do katerega se lahko državljan tretje države za to še sklicuje na spremenjene okoliščine, zato z njo ni odločeno, ali lahko sodišče upošteva okoliščine, ki nastanejo po izdaji odločbe o vrnitvi.[5] Ta pristop ima lahko pomembne posledice za uporabo direktive o vračanju, zlasti njen člen 5, ki določa, da mora država članica pri izvajanju navedene direktive med drugim ustrezno upoštevati družinsko življenje in zdravje zadevnega državljana tretje države.

[4] S sklicevanjem na sodbo z dne 19. junija 2018, Gnandi (C-181/16, EU:C:2018:465; v nadaljevanju: sodba v zadevi Gnandi).

[5] Člen 6(1) direktive o vračanju določa, da „[b]rez poseganja v izjeme iz odstavkov 2 do 5 države članice izdajo odločbo o vrnitvi vsakemu državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju." Člen 6(6) navedene direktive določa, da „[t]a direktiva državam članicam ne preprečuje sprejetja odločitve o prenehanju zakonitega prebivanja skupaj z odločbo o vrnitvi in/ali odločbo o odstranitvi in/ali prepovedjo vstopa v enotni upravni ali sodni odločbi ali aktu, kakor je predvideno v njihovi nacionalni zakonodaji, brez poseganja v postopkovne varovalne ukrepe iz poglavja III in iz drugih ustreznih določb zakonodaje Skupnosti in nacionalne zakonodaje".

B. Zadeva C-712/21

6. 29. februarja 2016 je oseba XXX pri ustreznem belgijskem organu vložila vlogo za priznanje statusa begunca. 30. septembra 2016 je CGRA zavrnil njeno vlogo in ji zavrnil podelitev mednarodne zaščite. S sklicevanjem na odločbo CGRA je ustrezni organ 6. oktobra 2016 osebi XXX odredil, naj zapusti ozemlje Belgije.

7. 28. oktobra 2016 je oseba XXX pri CCE vložila tožbo zoper odločbo CGRA z dne 30. septembra 2016. Navedena tožba je bila zavrnjena 19. januarja 2017. 7. novembra 2016 je oseba XXX pri CCE vložila tožbo zoper odredbo z dne 6. oktobra 2016 o zapustitvi ozemlja. CCE je s sodbo z dne 22. oktobra 2019, po obravnavi, na kateri je oseba XXX predložila listine o svojem zasebnem življenju, zavrnilo njeno tožbo zoper odredbo o zapustitvi ozemlja. Navedeno sodišče je sodbo utemeljilo enako kot izhaja iz točke 4 teh sklepnih predlogov.

8. Oseba XXX je pri Conseil d'État (državni svet) vložila pritožbo zoper sodbo CCE z dne 22. oktobra 2019. Iz istih razlogov, kot so navedeni v točki 5 teh sklepnih predlogov, je Conseil d'État (državni svet) menil, da v sodbi v zadevi Gnandi ni opredeljeno, do kdaj lahko organ, ki odloča o zakonitosti odločbe o vrnitvi, upošteva spremembo okoliščin, ki se nanašajo na družinsko življenje državljana tretje države.

9. V postopku v glavni stvari v okviru zadev C-711/21 in C-712/21 je Conseil d'État (državni svet) menil, da členi 4[6], 7 in 47 Listine ter člen 5, člen 6(6) in člen 14 direktive o vračanju morda zahtevajo, da mora sodišče, ki presoja o zakonitosti odredbe o zapustitvi ozemlja, sprejete po zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito, upoštevati spremembe v družinskem življenju ali zdravju pritožnika, ki so nastale pred datumom zaključka navedene presoje. Conseil d'État (državni svet) je zato v obeh zadevah prekinil postopek ter Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje predložil naslednji vprašanji:

„1. Ali je treba člene 4[7], 7 in 47 [Listine] ter člen 5, člen [6(6)] in člen 13 [direktive o vračanju] v povezavi s sodbo [v zadevi Gnandi], razlagati tako, da lahko sodišče, pri katerem je bilo vloženo pravno sredstvo zoper odločbo o vrnitvi, sprejeto po odločbi o zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito, pri presoji zakonitosti odločbe o vrnitvi od spremenjenih okoliščin, ki lahko odločilno vplivajo na položaj zadevne osebe z vidika zgoraj navedenega člena 5 [direktive o vračanju], upošteva le tiste, ki so nastale, preden je [CCE] končalo postopek v zvezi z mednarodno zaščito?

2. Ali bi morale okoliščine iz člena 5 [direktive o vračanju] nastati v času, ko je tujec zakonito prebival na ozemlju ali imel dovoljenje, da ostane na njem?“

III. Postopek pred Sodiščem

10. Zadevi C-711/21 in C-712/21 sta bili s sklepom predsednika Sodišča z dne 4. januarja 2022 združeni za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe.

11. Pisna stališča so predložili pritožnika, belgijska in nizozemska vlada ter Evropska komisija.

[6] Člen 4 Listine ni upošteven za zadevo C-712/21, saj pritožnik ni zatrjeval kršitve navedene določbe.

[7] Vprašanji, predloženi v predhodno odločanje v zadevah C-711/21 in C-712/21, sta enaki, razen tega, da je v zadevi C-712/21 Conseil d'État (državni svet) menil, da vprašanja o členu 4 Listine ni treba predložiti.

12. Belgijska vlada je v svojem pisnem stališču z dne 29. marca 2022 trdila, da obe zadevi nista dopustni, saj razlaga prava Unije, za katero prosi predložitveno sodišče, ni več potrebna za izdajo sodbe. 30. marca 2020 je ustrezni organ pritožniku v zadevi C-711/21 izdal dovoljenje za prebivanje.[8] 8. marca 2021 je ustrezni organ pritožniku v zadevi C-712/21 izdal dovoljenje za prebivanje, ki je veljalo do 18. februarja 2021, nato pa je bilo podaljšano do 18. februarja 2023.[9] Belgijska vlada je Sodišče tudi obvestila, da je ustrezni belgijski organ[10] 24. februarja 2022 o navedenem obvestil Conseil d'État (državni svet).

13. 17. junija 2022 je predsednik Sodišča pisal Conseil d'État (državni svet) in preveril, ali imata pritožnika pravico do prebivanja v Belgiji, in če je tako, ali vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe. 27. junija 2022 je Conseil d'État (državni svet) po izjavi odvetnika pritožnikov potrdil, da je bila obema dodeljena pravica do prebivanja v Belgiji. Kljub temu je vztrajal pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Conseil d'État (državni svet) je navedel, da je po navedbah odvetnika pritožnikov njuna pravica ostati v Belgiji začasna in da belgijska vlada ni preklicala odločb o vrnitvi. Odvetnik pritožnikov je navedel, da če njuna pravica do prebivanja v Belgiji ne bo podaljšana, lahko belgijska vlada ponovno začne postopek vračanja na podlagi odločb o vrnitvi, ki jih je izdala pritožnikoma.

14. Na podlagi odgovora Conseil d'État (državni svet) sta sodnik poročevalec in generalni pravobranilec 6. julija 2022 zahtevala,[11] naj belgijska vlada Sodišče obvesti o trenutnem statusu odločb o vrnitvi, ki sta bili izdani pritožnikoma, oziroma o katerih koli drugih odločbah o vrnitvi, ki so bile izdane v zvezi z njima. Belgijska vlada je 15. julija 2022 odgovorila, da „izdaja dovoljenja za prebivanje ni združljiva z odločbo o vrnitvi. Odločba o vrnitvi preneha veljati na podlagi zakona, ko je izdano dovoljenje za prebivanje, ne da bi bilo treba pristojnemu organu izdati novo odločbo o vrnitvi." Belgijska vlada je ugotovila, da pritožnika na podlagi nedavne sodne prakse Conseil d'État (državni svet) v zvezi s prav tem vprašanjem[12] nimata več pravnega interesa za uvedbo postopka za razglasitev ničnosti odločb o vrnitvi.

15. Sodišče je 20. julija 2022 posredovalo odgovor belgijske vlade z dne 15. julija 2022 Conseil d'État (državni svet). Ponovno je vprašalo, ali vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe in če je tako, naj navede razloge za to.

16. 3. avgusta 2022 je Conseil d'État (državni svet) navedel, da glede na različna stališča odvetnika pritožnikov in belgijske vlade ne more umakniti svojega predloga za sprejetje predhodne odločbe, dokler ne zasliši strank in odloči o pravnem interesu pritožnikov za nadaljevanje postopka za razglasitev ničnosti. Dalje je navedlo, da je postopek, ki ga vodi, prekinjen, dokler Sodišče ne izda odgovora na njegov predlog za sprejetje predhodne odločbe. Conseil d'État (državni svet) zato meni, da ne more odločiti o statusu odločb o vrnitvi in pravnem interesu pritožnikov v pritožbenem postopku.

8 Zadevno dovoljenje za prebivanje je vrste „Carte F". Velja pet let.

9 Zadevno dovoljenje za prebivanje je vrste „Carte A". Velja eno leto in ga je mogoče podaljšati.

10 Office des étrangers (belgijski urad za tujce).

11 Na podlagi člena 62(1) Poslovnika Sodišča.

12 C. E., št. 254.100 z dne 24. junija 2022. V navedeni sodbi je Conseil d'État (državni svet) navedel, da je bilo pritožniku izdano dovoljenje za prebivanje, „taka odločba pa je nezdružljiva z odredbo o zapustitvi ozemlja" in „pomeni dejanje, ki slednjemu nasprotuje v tolikšni meri, da odpravi navedeno odločbo iz pravnega reda. Ker je izpodbijani upravni akt […] izginil iz pravnega reda, se pritožnik na izrek sporne sodbe ne more več pritožiti. Pritožnik v tem postopku torej nima več potrebnega pravnega interesa."

IV. Pristojnost Sodišča za odgovor na predloženi vprašanji

17. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da vprašanja o razlagi prava Unije, ki jih nacionalno sodišče predloži na podlagi člena 267 PDEU, uživajo domnevo upoštevnosti. V okviru sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči na podlagi navedene določbe le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi potrebo po izdaji predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in tudi ustreznost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Ne glede na to pa je iz besedila in sistematike člena 267 PDEU razvidno tudi, da nacionalno sodišče ne more zahtevati izdaje predhodne odločbe, če pred njim ne poteka postopek, v okviru katerega se od njega zahteva, da izda odločbo, v kateri bo mogoče upoštevati predhodno odločbo Sodišča. Sodišče ne more izdajati posvetovalnih mnenj o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih. Predlog za sprejetje predhodne odločbe mora torej biti potreben za učinkovito rešitev spora pred predložitvenim sodiščem. [13]

18. Iz tega sledi, da lahko Sodišče, če je potrebno, prouči okoliščine, v katerih mu je bila predložena zadeva, da preveri svojo pristojnost in predvsem ugotovi, ali ima zahtevana razlaga prava Unije zvezo z dejanskim stanjem ali s predmetom spora o glavni stvari, tako da Sodišču ni treba sprejemati svetovalnih mnenj glede splošnih ali hipotetičnih vprašanj. [14] Če se zdi, da vprašanje očitno ni upoštevno za rešitev zadeve, mora Sodišče ugotoviti, da o njem ni treba odločati. [15]

19. Postopek predhodnega odločanja iz člena 267 PDEU, s katerim se vzpostavlja dialog med Sodiščem in sodišči držav članic, je temelj pravosodnega sistema, vzpostavljenega s Pogodbama. Njegov namen je zagotoviti enotnost razlage prava Unije, s čimer se med drugim zagotovijo njegova skladnost, polni učinek in avtonomija. [16] Člen 267 PDEU ter sistem pravosodnega dialoga in sodelovanja, ki se z njim vzpostavlja, je *lex specialis*, ki izraža osnovno načelo iz člena 4(3) PEU, [17] v skladu s katerim si Evropska unija in države članice na podlagi načela lojalnega sodelovanja pomagajo pri izpolnjevanju nalog, ki izhajajo iz Pogodb. [18] Navedeno načelo zavezuje nacionalna sodišča kot pojavne oblike države, in sicer pri njihovem sodelovanju z institucijami Unije, vključno s Sodiščem. [19] Obveznost lojalnega sodelovanja je po naravi vzajemna, kot jasno izhaja iz člena 4(3) PEU, ki se nanaša na „medsebojno spoštovanje“ med Evropsko unijo in

[13] Glej sodbe z dne 27. junija 2013, Di Donna (C-492/11, EU:C:2013:428, točke od 24 do 26 in navedena sodna praksa); z dne 27. februarja 2014, Pohotovosť (C-470/12, EU:C:2014:101, točke od 27 do 29 in navedena sodna praksa), in z dne 24. novembra 2020, Openbaar Ministerie (Ponarejanje listin) (C-510/19, EU:C:2020:953, točka 27 in navedena sodna praksa).

[14] Čeprav Conseil d'État (državni svet) 4. novembra 2021 še ni vedel, da je bilo pritožnikoma izdano dovoljenje za prebivanje, pa Sodišča naknadno ni obvestil o tem dejstvu, čeprav je zanj izvedel 24. februarja 2022. V tem smislu točka 26 Priporočil nacionalnim sodiščem v zvezi z začetkom postopka predhodnega odločanja (UL 2019, C 380, str. 1) med drugim določa, da „mora [predložitveno sodišče] obvestiti Sodišče o vseh procesnih vprašanjih, ki bi lahko vplivala na postopek, ki poteka pred njim […]“.

[15] Sodba z dne 24. oktobra 2013, Stoilov i Ko (C-180/12, EU:C:2013:693, točka 38). Čeprav je vprašanje dopustnosti predloga za sprejetje predhodne odločbe v obravnavanem postopku postavila belgijska vlada, pa iz zgoraj navedene sodbe in sodbe v zadevi Gnandi (točka 31) jasno izhaja, da lahko Sodišče tudi na svojo pobudo postavi to vprašanje. V skladu s členom 23 Statuta Sodišča Evropske unije predložitveno sodišče prekine svoj postopek. Vendar pa člen 101 Poslovnika Sodišča določa, da lahko Sodišče od predložitvenega sodišča zahteva podrobnejše podatke.

[16] Sodba z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo) (C-824/18, EU:C:2021:153, točka 90).

[17] Glej Temple Lang, J.: *The Development by the Court of Justice of the Duties of Cooperation of National Authorities and Community Institutions Under Article 10 EC*, Fordham International Law Journal, 2007, zv. 31, številka 5, str. 1517. Glej tudi Klamert, M.: *Article 4 TEU* v Kellerbauer, M., Klamert, M., in Tomkin, J. (ur.): *The EU Treaties and the Charter of Fundamental Rights: A Commentary*, Oxford University Press, New York (prek spleta), 2019, str. od 35 do 60.

[18] Države članice morajo sprejeti vse splošne ali posebne ukrepe, potrebne za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb ali aktov institucij Unije. Podpirajo Unijo pri izpolnjevanju njenih nalog in se vzdržijo vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili uresničevanje ciljev Unije.

[19] V skladu s členom 4(3) PEU, morajo sodišča držav članic sprejeti vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo uporabo in učinkovitost prava Unije. Glej sodbo z dne 17. decembra 2020, Komisija/Slovenija (Arhivi ECB) (C-316/19, EU:C:2020:1030, točki 119 in 124).

državami članicami.[20] V okviru razdelitve nalog glede izvajanja sodne oblasti med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, kot izhaja iz člena 267 PDEU, Sodišče izdaja predhodne odločbe, načeloma brez presoje okoliščin, v katerih nacionalna sodišča predložijo vprašanja, ter predlaga uporabo zadevnih določb prava Unije. Drugače ravna le, kadar se bodisi zdi, da je bil postopek iz člena 267 PDEU zlorabljen ter uporabljen z namenom pridobitve sodbe Sodišča na podlagi nepristnega spora, bodisi kadar je očitno, da določb prava Unije, glede katerih je bila vložena prošnja za razlago Sodišča, ni mogoče uporabiti za rešitev postopka, v katerem je bil predlog vložen.[21]

20. Glede na ugovor nedopustnosti, ki ga je navedla belgijska vlada v svojih pisnih stališčih, in korespondenco med Sodiščem, Conseil d'État (državni svet) in belgijsko vlado, ostaja precejšnja negotovost, ali mora Conseil d'État (državni svet) upoštevati odgovor Sodišča na vprašanji za predhodno odločanje, ko bo moral odločiti o obravnavanih sporih. V tem smislu iz sodne prakse Conseil d'État (državni svet), na katero se sklicuje belgijska vlada v svojem odgovoru Sodišču z dne 15. julija 2022, jasno izhaja, da sodba Sodišča ni potrebna za učinkovito rešitev pritožb, o katerih mora odločiti Conseil d'État (državni svet), saj je videti, da sta bili odločbi o vrnitvi, ki sta predmet navedenih pritožb, odpravljeni iz belgijskega pravnega reda.[22]

21. Čeprav mora o tem nazadnje odločiti Conseil d'État (državni svet), pa navedeno sodišče – ko ga je Sodišče 20. julija 2022 ponovno vprašalo, ali vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe in če da, zakaj – ni obravnavalo upoštevnosti svojih lastnih nedavnih odločb in je zgolj potrdilo, da vztraja pri navedenem predlogu, pri tem pa ni pojasnilo, kakšen vpliv bo imel na izid sporov, ki jih obravnava.[23] Conseil d'État (državni svet) se sklicuje le na to, da mora v okoliščinah, ko se postopek, ki ga obravnava, prekine, pred izdajo odločbe o zadevi zaslišati stranke.

22. Glede na nedavno sodno prakso Conseil d'État (državni svet),[24] glede na dejstvo, da ga je ustrezni belgijski organ obvestil, da je pritožnikoma izdal dovoljenji za prebivanje, in glede na to, da je navedeno sodišče o tem večkrat vprašalo odvetnika pritožnikov,[25] ni jasno, zakaj se zdi, da Conseil d'État (državni svet) ne želi v celoti odgovoriti na vprašanje, ki mu ga je postavilo Sodišče, ter s tem pomagati Sodišču pri opravljanju njegove naloge zagotoviti spoštovanje prava pri razlagi Pogodb.[26]

23. Generalna pravobranilka J. Kokott je v svojih sklepnih predlogih v zadevi Di Donna navedla, da mora predložitveno sodišče v duhu medsebojnega sodelovanja, v katerem poteka postopek za sprejetje predhodne odločbe, upoštevati funkcijo Sodišča, „ki je prispevanje k izvajanju sodne

[20] Sklep z dne 13. julija 1990, Zwartveld in drugi (C-2/88-IMM, EU:C:1990:315, točka 17).

[21] Sodba z dne 8. novembra 1990, Gmurzynska-Bscher (C-231/89, EU:C:1990:386, točka 23).

[22] Glej C. E., št. 254.100 z dne 24. junija 2022. Conseil d'État (državni svet) mora preveriti upoštevnost in vsebino navedene nacionalne sodne prakse v okviru sporov ov glavni stvari. Zdi se, da se je stališče predložitvenega sodišča o zadevi nedavno spremenilo, vendar mora predložitveno sodišče to še potrditi. Glej sodbo z dne 15. aprila 2021, État belge (Elementi, nastali po odločbi o predaji) (C-194/19, EU:C:2021:270, točka 20), ki se nanaša na podoben pritožbeni postopek pred Conseil d'État (državni svet). V navedeni zadevi je Conseil d'État (državni svet) na podlagi poizvedbe Sodišča navedel, da ima pritožba v postopku v glavni stvari, s katero se izpodbija zakonitost odločbe o zavrnitvi pritožnikove prošnje za azil in odredbe, da mora zapustiti ozemlje Belgije, svoj predmet, saj se nanaša na sodno odločbo, ki je iz pravnega reda ne more odpraviti nobena dejanska okoliščina.

[23] Za primerjavo glej točki 32 in 33 sodbe v zadevi Gnandi, v kateri je Conseil d'État (državni svet) jasno razložil, zakaj je odgovor Sodišča potreben za rešitev spora, ki ga obravnava, in zakaj vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Glej tudi sodbo z dne 13. septembra 2016, Rendón Marín (C-165/14, EU:C:2016:675, točki 30 in 31), v kateri je Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija) pojasnilo, da čeprav je bil postopek, ki ga je obravnavalo in ki se je nanašal na zavrnitev izdaje začasnega dovoljenja za prebivanje, rešen, bi bil odgovor Sodišča na predlog za sprejetje predhodne odločbe koristen za rešitev še nerešenega vprašanja odškodnine zaradi navedene zavrnitve.

[24] Glej C. E., št. 254.100 z dne 24. junija 2022.

[25] Zdi se, da predložitveno sodišče o tem ni povprašalo ustreznega belgijskega organa, vendar mora to potrditi predložitveno sodišče.

[26] Glej po analogiji sodbo z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo) (C-824/18, EU:C:2021:153, točka 107).

oblasti v državah članicah, ne pa podajanje mnenj o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih“.[27] Generalni pravobranilec N. Wahl je v svojih sklepnih predlogih v zadevi Pohotovosť navedel, da „je nujno, da nacionalna sodišča pojasnijo – če to ni nedvoumno razvidno iz spisa – zakaj menijo, da je odgovor na njihova vprašanja nujen za rešitev spora“. Obveznost Sodišča, da spoštuje odgovornosti nacionalnega sodišča, hkrati pomeni, da nacionalno sodišče upošteva funkcijo, ki jo Sodišče opravlja na področju predhodnega odločanja. Sodišče je tako nedavno presodilo, da mu ni treba odločati, če je predložitveno sodišče kljub pozivu vztrajalo pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe in se ni opredelilo do posledic spremembe ali dogodka, s katerim je bilo Sodišče seznanjeno, tako v zvezi z odločitvijo o intervenciji v postopku v glavni stvari kot v zvezi z upoštevnostjo vprašanj za predhodno odločanje za rešitev spora o glavni stvari.“[28]

24. Menim, da bi v okviru navedenega sodelovanja Conseil d’État (državni svet) lahko preklical prekinitev postopka, ki ga obravnava, zaslišal stranke o tem vprašanju in odločil o obstoju odločb o vrnitvi, ki sta bili izdani pritožnikoma, v okviru belgijskega prava. V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse izhaja, da se določba nacionalnega prava, ki ovira izvajanje postopka iz člena 267 PDEU, ne uporabi.[29] Na podlagi informacij, ki jih ima Sodišče, ta postopek predhodnega odločanja *prima facie* ni potreben, saj odgovori Sodišča na predložena vprašanja morda niso potrebni za rešitev sporov, ki jih obravnava predložitveno sodišče.[30] Zaradi sprememb okoliščin pritožnikov po predložitvi predlogov za sprejetje predhodne odločbe, obstaja tudi jasno tveganje, da bo Sodišče z odgovorom na navedena predloga zapravljalo dragocene vire. Navedeno stališče pa ne posega v pravico Conseil d’État (državnega sveta) predložiti nove predloge za sprejetje predhodne odločbe, ko preveri, ali so odgovori nanje res potrebni za učinkovito rešitev spora, ki ga obravnava.[31]

V. Predlog

25. Glede na navedeno Sodišču predlagam, da se na podlagi člena 267 PDEU izreče za nepristojno za odgovor na vprašanje Conseil d’État (državni svet, Belgija) z dne 4. novembra 2021.

[27] Skleni predlogi generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi Di Donna (C-492/11, EU:C:2013:225, točka 22).

[28] Sklepni predlogi generalnega pravobranilca N. Wahla v zadevi Pohotovosť (C-470/12, EU:C:2013:844, točka 29).

[29] Sodba z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo) (C-824/18, EU:C:2021:153, točka 141 in navedena sodna praksa).

[30] Odgovor Sodišča na vprašanja, postavljena v takih okoliščinah, bi pomenil zagotavljanje posvetovalnega mnenja o hipotetičnih vprašanjih, kar bi bilo v nasprotju z nalogo Sodišča v okviru pravosodnega sodelovanja, uvedenega s členom 267 PDEU.

[31] Glej po analogiji sklep z dne 12. maja 2016, Security Service in drugi (od C-692/15 do C-694/15, EU:C:2016:344, točka 30).